667 . №2

Телағыс ..... б.1-19.

20 - 37

1942 жылы Мұрын Сеңгірбаевтың орындауынан жазып алған Дәуіт Сеңгірбаев

А-Ата.

(24) + 42 1

Телеуке

Инв. № 907

~~Тақырып~~

70 ке жасыбиршінің жасағанды

15 жаста Телеуке болды Телеуке жеңге

Ол жасы жетті мен жауға аттанам деді

Сонда жесі жасыбиршы Телеукеді

шақырып алып Телеукеге былай деді

Телеуке балам сен деді

менің жиеңім деді

өзіңнен өнген бала жоқ

аға іні жана жоқ

сен кетсең егер алысқа

бұл дүниеде не барым

тұратын бізде шама жоқ

ол жасым толғанша

үйлендік жетім болғанша

тоқсан баулы болғанша

қиы тауы ала алмасаң

балам өзің қолайлы

кетемін үйсін сен балам

бүгін деймін қалмаққа

қасыңда жоқ жолдасың

жолығып қалай шарасын

жолыңды құдай оңдасын.

сонда Телегус сойледі:

Ерітасын айтамын деді
Мысадан туған зоғыл
орақ пенен мамай жок
Қарасти қазы жаңа бала
жүруге ода шама жоқ.
Бір болек жүр қол деді
болмайма жолдас сол деді.

Сонда жау бірша сойледі.
Баласына бата береді
Алланың шері арыслан
жердем берсін сіздерге
жалғызымды қайта бүркегін
көрсеткей олла біздерге.
берек еді қылашы
аз кісінің бір кешей
жүрмесін нағым шамасы.
Қолмақтың салған оры бар
болмаған деген Ноғайға
Қашаннан оның ойы бар.
Астыңда мінген Телжурсы
Шабысқан ол Ташама
айтқан торт су жолыңда

озбай күрес қаламы
Телегуетай жас ерен
жаубірысының аз сауы
үйіне кейін алады
үйде тұрған сұр жебе
қасына ердің іледі
беліне буып көк болдок
беліне шаға байлады
көк сүнгіні қолға алып
атқа батыр барады
үстіне атқа салады
атқа мінер болғанда
босағы анасы
ат қасына барады.
сонда кемпір сойледі.
сойлегенде бүй деді.
перзентім едің сен деді
Қаншада келдің мен деді.
барасын қайда перзентім

жалғызым едің сен деді
Тастамакен туған баласын
Тастайма екен анасын.
Юдечеңің мал бағса
Төңірекке көзің сал

сонда Телегүе тұрып сөйледі: 4

Айналайын анамыз
кешегі күні анамыз
көруге жердің шамасын
барамын деп мен тұрмын
бұрындай қалмақ қаласын
мұңаймағаз анатым
алыс жолға барғанда
қайтарамекен анамыз
өзіңнің жалғыз баласын.
Шығуға сапар мен тұрмын
Қалмақтың сондай елдерге.
қуаймын деп ойлаймын
алыс сондай жерлерге

Жыланның отыз баласы
басын оның сұрасаң
Қалу мен Сары еді
Товайық бар ішінде
жиналып...
орақ менен шалғыдан
Қарасай мен Қазыдан
басқасының осы бәрі еді
бол сөзді айтып Телегүе
жұртының қамын ойлады.

15

4

жөннер болды Телегүе
Жыланның 30 баласы
бірікті бәрі қарашы
баратынын сұрасаң бірен
деген қалмақтың елдері
аумағының сұрасаң
2 айлық жер еді
Сексіз жолда сол жүрді
азғана ... мол жүрді
бір неше өтті белестен
бір неше өтті таулардан
бір күндері болғанда
Қаланың көрді қарасын
Келді ... десеңіз
1000 кісі жеп атқанын
Жатқан екен көп қалмақ
басында оның бекне
қондырған екен дегенді
көргенде ... қараса
деген бастан 1000 кісі
он кісі шорабеклері
артық шықты ерлері.
бөлініп шықты жөнеді.

5

Азғана оны кетпей
отырмыз біз деді
баршасын оны қырғын
аты менен тендарин
ортаға олжа қылмақ
Теуріміз енді ия деді
бөлініп алып ол кісі
Шабуылды салады
Жаубаған тобын кісіге
Бекен байтан алдынан
Шауып жетіп барады
Бекендей Залим Қалмағын
Толсуыңа нағып сонда
Сөйлей береді
Жоғы өзің кімге
Танымадың сіз деді
Менің атым Сұрасаң
Бекендей батыр ер едім
өз деренім болмаса
кісі деренін қимайтын артық туған шері
Ноғай деген елдерді
Табанға салып берсем
Жол кісім қасымда
алыстан ауылдан бұл келсе.
Жын қылып оны береді

Сонда Тілеуге сөйледі. +
Кейін
біздің кімді сұрасаң. +
Ноғай деген ел едік
ол ноғайдың елінен
бөлініп шыққан ерлер +
Қалмақтың ізін Нағасын
шулатармыз дем ойлаңыз +
Ол Қалмақтың баласын
еліп оның шабуға
шыққан едік елдерден
мекендеген жерлерден.
Қалмақтың ерлері
Артық туған бектері
Шоқ көрінбес оларда
Ояй олжа табуға
егер қалмақ болсаң тағы
Олжа қылып аламыз
Талапайды саламыз
Ат Тоныңды жетіңіз
Ат тонды дом Қаламыз
Сонда бұл екі кісі мине жіберді қабар
елден зауы жиннан аларға

сонда елі кісі өзіне барып 2000 кісі Ләкерді
жинап алды. жолға шықты бұлар әлі Төбелес
тұр екен. Ләкері келгеннен кейін аз кісіге
сөйлей бастады

Қалмақ деген елдерің
Артық, туған ерлерің
мынау тұрған аз кісі
келген өзі Ноғайдың
аз кісі мынау Ноғайды
шауып алу оңайғой
Жаныңалы біз деді.
Қамады сонда ерлерді.
Ортадағы ерлер қалғаннан
Күшін сонда терге.

Сонда Төлегетай қасындағы 30 кісі жолдастарына
сөйлей бастады

Әй жолдастар жолдастар
Заманы қатер мұздақтар
Бір шамада қолдастар
Қалдық қамау жерлерде
Өлгенше дем алмаған
Көбейгенше кеткенін
Не болды кім ерлерге

Төлегетай жас батыр
Қалмақ пенен жас батыр
Сонда тұрып ақырды.
Қасындағы ерлерді
Өлеміз деген өзі менен.
Бұғасымен жалғырды.
Қалмақ Ноғай арасы
Қан төгіп болды арасы
Судай ағып сахарды.
Төлегетай жас батыр
Қылышын алып қолына
Онды солды сермеді
Қалмақ сонда ковалі
Аттың тағайын қосады.
Кіргін күшті болған
ақ тұлға астында
Қаны ағып жосады.
Қалмақтың басы төгілді
Қара жерге домалап
ерлер қайрат қылады
Үсті үстіне аялап.
қалмақтың мүйесін тұрады.
шеткері қолдан алуышы

Бегендей қалмақ қашады 10
елердің ишсін басаан
Артынан қуды Телегуа
сол Телегуа батырдың
Аруағы судай тасады
Қалмақ мінген қараган
қарашы ол қашып
Урыт сонда қарпыты
Басы козге сабасы
Астына мінген байқасақ
Телегуетің кулі
еш бір малаан кем емес
бар куреніц рені.
Арандай аузын ашады
аяғын қол тан басады.
лэзиттан қоймай қалмақтың
Сонда алдын тосады
Алдын онын тос қанда
бегендай ол қалмағын
бултыра кейін қашады.
Нечетерін білмей сол жолда
Бұтына бошыз сада

Телегуетай батырды 11 7
аруағы басады.
Устан сонда алады.
~~сынасы~~
Ондай жақын далада
екі батыр ойнады.
Найза Устан колдарын
бірінің бірі қарнатып
Қараса турын шабысты.
Найзасынан шыдамай
айтан тусін екеуі
жагалас жатау салысты.
Қара қанга батысты.
Сол уақыт болғанда
Кун екіне толғанда
Қанды қара басады
Женілдерге тайгыт
Жеңілісі сонда ол қалды.
Телегуетай ерінің
Сурет қанжар колга алды.
Астына жатып бегенің
Сонда басын басады.
Ақ телегуа Телегуа
ер екенің сендіде
қолмақтан айла алмын
ер едім сонан мен деді.

Қатын менің боласын
сондай болған ер деді
көлмей оны шолдеді
енді менің өлгенім
өлім болдау көргенім
Бақытымның бұл қайғы
шырағым жанған сөнгені
сол сөзді айтқан кездерде
Қанжарын қолға берек үсан
сонда оған салады
өлтіріп тастап беренді
Тілеугей ай батырың

~~Өлтіріп тастап~~
кпір залым қалмаққа
іргепкен. екен дегенді
Қайта айға барады
Қара атты жетекке алып
күреңге мініп алады
Шабуылға салады
~~Батыры~~
жауды кұған жеріне
Қайта батыр барады
Жатқан екен соғыста
30 кісі ногайлар
кетпеген екен бадырып
жүрген екен атыз и
біреуін бірі Ол Қорған.

Ш қалжандай қайнады
Таламның алқалын
Батыр Тілеуға байлады.
өлімге оны сайлады
Шәріне қарайкпірдің
Қуан Сабан айдады.
жетікеншге бәрін қырады.
еліне барып кәпірдің
мұсылман дінге көндеді
Қатын сондай жіндерді барды соны көрдеді
Қаны бола жиндарын

мұсылман дінге көндірді
шырағын жанған сөндірді.
Айтқанын етеді
Кпірдің алып қалаасын
көрді сонаң шамасын
Дүниесін бәрін алады
мысадан туған 30 ұл.
Дүшпанға қолды салады.
бәрін бәрі алады.
Тілеугей ай батырың
Атын шығын қалады.
Аман сол 30 ұл
еліне қайта барады.

Теленгутай баяғы
Зошанан зоны
ағалина алады.

~~Сине жато ол барып~~
~~Ананың ноуын кореді~~
~~анонға сәлем береді~~

Сине анан ол барып
Ананың ноуын кореді
Атаға сәлем береді.

Арада бір неше кун отті бабыр
ноайбарши олерге келді сонда манай
шақыртым агды сонда ноайбарши
манайға жетті.

Ей ермамай ермамай
жетти білші сен манай
егер олем мен деді
мынау ноайна Теленгут
Үмметтік оки балакын
Тарқан жерде жебей ког
Киылған оның жерінде
Қатыгинан суиен кордын баласын
тамайға тапсырып содан 1-2 кун тұрып қайтпақ
болды.

Теленгутын Аккозы деген жеңгесі
негіз соз бастады.
Ей теленгут теленгут
мен бір жаман іс білдім
Мысаның зобаласы
Жылаосы оның қарашы
сонда кенсе курытып
мысаның зобаласы
белгілі кудай урыты
ез кенсесін сурасан
қолу мени сарыеді
кызғанышак іші барады
Акылсыз бір сулу
озтасында бареді
сонда олар курыты
шақырып ертең оларға
біреуі тартып ерлуін
біреуі тартып би куин.
біреуі олен айтады
біреуі жырды женглайды.
суйтіп кенсе курыты
Ортаға сені саларға
сенді сенің оларға
суйтіп олерп кейненде
кимдых ізге саларға
олтырып сені саланың

Қази менен қарағай
Орыстың өтір сұраған
екі сондай баласы.
сондай кімге күйеті
Айтты оған мендегі
есіне ол келгендей
Үй сыртынан тыңдап
Телеуке қа сөйледі:

Сонда Телеуке Құрайын деп алды.
Сонда Қатыны Дамаған кетпейді
таң ертемен күрішке атқа ерсалып айтып
еретін Қолына ұстаған баур қамшы алып
жолға кетуге шықты.

Сонда Қатыны барып шыбырдан ұстап алды

Абдығна батыр абдығна
абдықтың тілін найдасы
жаманнан қан жау болса
Кетпеңіз оған жарықсыз.
Осыдан барып ел олеси
мен қаламын қарақсыз
сонда барыңсыз олеси
Тіңіз үйде кім қалар
адыра қалып тұл болар.
басқа жерге бұрыма
кокси нен мама сен

соған хабар алдады.
Оның соңын тыңдамай
қамшы менен бір ұрып
Өте берді Телеуке.

Мамай барсо таңда ұшананың бір кесіп кейін бір жолын қолай онысына кебісін ұстаған аяқ кейін жүгіріп келді. басында бір шаршы қызыл ақ шұбекті басына тартыпты соған Телеуке қарап келді. көріп мамай Сөйлей бастады.

Ай Телеуке Телеуке
өкіл бала сен едің
орысымның барында
Алушы еді тіліңді
Қарағай қази жас бала
Үйдене диді ел күйге
баласыздың білімді
тілімді алмай Телеуке
болғанда талақ ет деді
мұнан көшіп кет деді
едіңіз бойы ел қалмас
болғаның бойы боз қалмас
еди барсаң Телеуке
еді бойы жайлаған
қарымды Ноғай салдеді
барып соған сендеді.
барып соған ...

ақ білекті аруды
алып кусыбай еді деді.
Ол мысаның Зоқа
ер болса ол қайдады
агалыққа Зо шынан зат
сен алғанда қайдеді.
сонда Телегуе сөйледі
Айналайын агамыз
Дүниеге қолды салмаңыз
керегіз болса дүниедан
болғанша Толы алыңыз
елге сіздің барыңыз
Сонда Орақ (моңан) сөйледі
Алмаймын сенен мал деді
агамды мені сыйласаң
Тілімді менің алдеді
еділдегі Ноғай қырымды
соған көшіп бар деді.
сонда Түрсін Телегуе
Өтиз ұяға бармады
кейін атты ереді.
Айыл Турман берік тартып
құйысқанын қысқартып
енді атына мінеді
итқа мінің алғанды

Қарауға шықты малдарын
Түгендеп соны алуға
Болданы Талақ бұл етіп
агайыны қырымды
соған Таман баруға
бес күнде малды жинады
Куйысқаны шарттысы дан
Атты куреш қинады
малдың сондай көптігі
8 күнде шубыртып
Қара өткелден өткізді
Сол өткелден өткенде
Қанмамай бар қасында
мысаның Зо баласы
Қан торт кедің басына
шығып тұрды карасы
Телегуетай батырың
Зоқадан хабар алуға
жауынгер анық білуге
аттың басын бұрады.
соған Таман баруға
сонда Жиен сөйледі.
Артық туған оумақарын
Естуда бардығымары
Жасынан ан жауында

барма жақын келгеді.
Мамай көкем барбаса
жақындап кейін барғанда
тура қарап тұр деді

көшін барып қонады бол ноғайдың ішіне
қонысың қаннеқанның жанжақынына

егер соған жау болса, Мамай көкіне барды сонда Асанқайғыға кетіп жатыр
Басындағы бөркін алып бұлғап тері қарамсарын алға тастады.

Тұрар, онда барма, егер оны істемесе
жақын бара бер деді сонда Телғұя
кейін жақындады сонда Мамай бөркін
сілкіп тері киіп тері қарап тұрады
сонда Телғұя батыр кейін тұрып сөйлей
бастады

Боғданың бойы боз кілем
Сендің бойың сы қамыс
бойында жатқан көп ноғай
басшысы оның қырымды
Аздырмасын бірінде
Мен барғаннан барармын
Кірмеген хабар саларын
Қырындағы қырық батыр
Қырықты қасқа аларын
Жолында алма бұдаға
Қайтып келіп еді
Қабырғаңды көрермін

Ай жағымыз жолымыз
Жолды күні қонамыз
егер бізді соқса жол
Қонақаса барамыз
Дидарласын көрелік
Қол алғалы келгеді
Ұстап тұрып қолдарын
сонда Асанқайғы сөйледі
Әй не болала жаба ала
Танымай тұрмын мен деді
Қай боласың сөйле деді
сонда Телғұя сөйледі
Жөнімді менің сұрасаң
Мен қырымды жайлаған
Жиенімнің аты Жанқырғы
Өзімнің атым Телғұя
Мекендеп жатқан жеріміз
Боғданың еді жағасы

Жауырындай баурдау
мен едім жалғыз баласы
Жасадан туған зоул
көзін жатан сағанды
Басымды менің алуға
Кимдік часқа салуға
басын алып қармалды
ажал көңін қалуға
Ақымақтығы ерудің
жадау ден ойлайды
сыйтау қолын біздерге
досын кешіп мен келдім
боздағы толақ аттаны
Осы жерде кеткені
Абылғайды қартлығын
Қырымның қырық батыран
жинап маған берді
Сырымнан серікоғ
жалында бола бергенін
Сол Ноғайға мендеді.

Үш күн мұрсат алып Қырымнан қырық батыр
жинап берді енді Сыпыра қартты ағасы
қосып жіберді. Осы барған қырық батыр
ол өзінің есіктеріне қырымнан ... деді.

Сол кісінің ішінде 13
Ебіғанның ұлы ақжол
Ананың ұлы ер Абат
Аламанның баласы
жүрген екен ішінде
Тоған батыр ол Қабат.

Сонда Телегу елдер артынан келе бер...
... Осы алдымен қарайын деді.
Сонда Телегу Қара Өткелдің арғы бетінде
бір ауыл қара жамылғанын жолыққан
қайтып бара жатыр екен. Сонда Телегу
бірден ақыл Атала Түре қолды
сонда Ақтілек сөйледі.

Артық туған қонысы
Сол туған жанымыз
бір тілегі Телегінің
Қарасай мен Қазидың
бір басын қанын берді
Арғысы осы ...
күннің бетін көрген деді.

Күннің алды батқанда кейінгі алды
жатқанда Ақтілек суыу қара ...
жолымен Қара Өткелдің аузына ...

сонда жаңағы сөзді ақылы 243 к
тыңдауға айтады. сонанаң соң
кейін қайтып ол тыңдауға қырық батырға
жаңа сөйле қайтады.
Сонда Жиланың 30 баласы қарасай
қазы мамай барлығы келіп бастады

Сонда қазидан басқан
берен
Ашуланып тұлданды
біріне батыр сыймады
жолаң қалға қолына ап
алдына мен жонаді

Сонда қырық батыр жауды көргенсоң
ұрғанға тура қонды кейін қаска тұлпарға
жабы жеткен соншама шін барайнден
Жиланың 30 баласына қарай келді
сонда мамандың алдына кепіп тұрып
сөйле бастады

Немі туған қонмамай
Ноғайлының қаны едің
Ақылға кемал жан едің
Қарасай мен ер қазы
Оралтан қалған баладың
Мен толайды көріп бабаңызып
Айтарға келдім сөзімді =

14

Жау туған қырық батыр
Ол қырымның баласы
Ерканасын сұрасаң
Жоқкісімік қарасы
бұл кісінің ішінде
Ағанның ұлы Едат бар
Маңдайы жаудан қайтпаған
Немі батыр туған бар.
Көксенің ұлы Жабай бар.
Жаңа сөзді айтайын
қара болы қазған
жеті атадан ермі
Жолау батыр жана бар
Шыңтас ұлы Тоқсан
Ақ жонас ұлы ер Нұсқа
Бір біріне кем емес.
Ұрындо жалмы қолуы
Нәріктің ұлы Шора бар
Менің менен ере бар
Өз қозымен көре бар
маңдайының арасы
екі қарыс келе бар
Ту сыртына қараса =

Жекпе балық аязандай
Жаре олдынан қараған
Биен бақр Казандай

Қайтадан қырық батырға келеді
Келіп аңырата сөйлей бастады
Ноғайлы елі ер Тай
қасындағы ерттоған
Туруыңыз ерлерден қабай
көріп келдім мен деді
қарабай қазы ер деді
Қазы ердің қараған
бұзылмайтын түр рең
қайтар емес ноғайы
Қайнары қара болаттай
қайтпас қайсар неме екен
өзгені болмаса
кісі дегенің қылмайтын
шынтуайы артық ерекен
Жалаң аяқ жалаңаш
ақ найзасы қолында
Жайдақ атының үстінде
ақ найзасы қолында

Қазы артық ерекен
қорқатын емес өлімнен
Қолың берін қыз алған
Ноғайды үлгі қашаннан
малды елдер бермейміз
Урыс нашар ерлері
Өзінің менің еріңіз
Осының үлі Ер Ағат сонда Сыпыраға Ойла[illegible]
Жеке үлкен қартымыз
Өзді көкті дейміз
алдындағы сол малды
жиын оған айтылмас
Сонда Сыпыра қарт маңайына келді
ит Ноғайға сөйлей бастады
Ашулы туған ерлері
шынтуайытына ерлері
келдім Қызыл мен деді
Қатарда ед Теміре
қорғаған анықтық
сол басқа келді деді
қайдан [illegible] тауредің
Ол түлегі келді деді
Урыс нашар ерлері
атыңды [illegible]

еліне барып батырдың
қолың мол олжи қайтпақ
Қыз алып қыз беру
Қашаннан ақ дәртіміз.   дәбіміз
Тілімді алсаң болар ақ
Жаменен еріп барыңыз
Сонда қазы Сөйлей бастады
Бұрын туған данасын
білсін халқының шамасын
бұтпырасы тартсын оларма
Жаса ханның баласын
Орақтың түдын теңдеді
Тозандақа күн беріп
өлтеме көрмек көрмеген
Немсз қолын бара алмаған
Обласы баба етіп деген
сонда сөйледі сыңра
Жақсы туған баламыз
Орақтың қолған түнгі
екуіз де асылсын
Асыл артық шырағым

Артық туған ерде ді
егер тілек ен берсең
менімен еріп жүрдеді.
Төлеутай батырды
барда өзің көрдеді
Баласы құда келдеді
сонда қазы сөйледі.
Жасың үлкен бабасын
Жақсы менен жаманның
білсін өзің шамасын.
ауылың көп данасын
тоқсан баулы ноғайда
бұтпырасы қыз алған
барма еді ноғай баласы
Бұрын сонда онда болмаса
Орнеиз сөзді айтқаның
өзің басқа қаланды.
сонда сыңра сөйледі
Ораз менен Жамай бір
Жан шаһбетін біртоғай
Толып жатқан ноғай бір

Ноғайлы деген елдеді
Тағын тепкен Ноғайды
аралаппынба мен деді
Ақылы көп жақсылар
жасы үлкен ағабар
ақылы көп дана бар
екенін көрген талай бар
ақылға кемел дана бар
солардың сөзін ұғын ал
сен оларға жүгіненіз
қазы болған талай бар
бұл Ноғай ішінде
Смайылдай тобасы
Қалу менен Сара бар
мынадан туған отыз ұл
Ораққан. басқаның бірі бар.
Ақылдама жас бала
ағаларына ақыл сал
Солларға таман өзің бар.

сонда Мамай сөйледі
Ноғай деген елдеді
Қызжалын қыз беру
атаның жолы ол деді
бұрыннан келген жол деді
жасың үлкен данасың
біздер бердік білікті
ел жанның бәйі қасың
Өзің шешші арасын
Сыпыра сонда сөйледі
берген білік біздерге
барайын мен ерлерге
ерлердің тұрған жерлерге
Сыпыра қырық бастарға келіп
Сөз сөйлей бастады
Ағай бері кел деді
Тоғандағы батыр ер деді
Қарға бойлы қаз таған
сендерді бері кел деген

Жаңы бірінің ұлы Телеуге
ерлерінің басы еді ғой
Өшіккен жауға қас едің
сондай ері келгесін
шақырып алып әкелді
Ортада тұрып соныңа
сонда тұрып сөйледі
Асылы туған ерлерім
артық туған бегерім
Өшіккен жауды қорлаған
Аруақ көңін торлаған
Тағынан ерлерім
Байқап келіп отырған
Әр қаласынан бастарын
мың кісі болмаған
Шер құртының елінде
Мамай деген қан еді
ақылға кемал дана еді
Ортасында байқасам
Қарасай қазы бар еді
Смайыл мен Тобайлақ
қолыменен сары еді

Мамайдың қалғызы
биікті маған әз берді
Шатулы асыр ноғайды
аралында болды
Оған келдім ерлерім
Не қылдың сен деді
Өмір ноғай тұрғанда
Қаз тұрған бітір сөйледі
Ноғайлының ер деді
Жақсын дағы келдің сендеді
Жасы үлкен ~~бәрі~~ қартыша
биікті бәрің бердеді
Бет қайтына кетуді
Телеуге сонда сөйледі
бұл кісінің ішінде
Асанның ұлы ер Абат
біріне бірін қыйт қадат
шыққанын өзің біл

қон ноғайдың басап
жақы, үлкен данас
ынын жағындамак

Жиналып келген жамағат
Оңырасына Абат ері Мамайдың

сонда Абайт еді ед,
әйелеңді не деді
Көп ноғайдың елі еді
шер Құртты мен қырымды
бір қыз үшін тартысып
көрсетпес бүтін түріңді
Асан атам үйдегі еді
сен қандай күйдегі
Сынығаны басқып жіберіп
біздерге атам бүйдеді:
Көп ноғайдың баласы
Тату болып айрылма
арада дұшпан түсіріп
бірлігіңді ұшырып
бір қыз үшін жауласып
ақылыңнан айрылма
Жаманды бағып [illegible]
ел алып қайтарып
рия елдің кетірмей
жамағ мұны байғасын.

деген қарттың сөзі еді
Осылай деген сөзі еді
Жылғып тұрып бас қасын
тисе [illegible] айнасы
неурейік енді тес деді
мынау сөзін қиыпды
бұл айтқанға [illegible]
сонда [illegible] сөз басып
Ноғайлының қорғаны
Асан айдың деген -
Ер Абайт бас болып кейінгі
Қырымнан келген қырық батыр
бұл айтқанға ерген
бірлікке тартпай [illegible] деп
енді бармай болмас де
~~сонда~~ Көп Жәуметті жинады,
сонда бірі жол тартты
жамай бастан ~~[illegible]~~ отызын
алып кеңді ерлерге
Қырымнан қырық батыр мен
Татуласып [illegible] келдің
қолдас қан [illegible] [illegible]

36

Ти елмуатның еліне
бір аз шеру қол болып
Сонда әрлер неонеді
Өзіне енші барады
Барып тойын қылады
Қалың малға сұрағаң
Тар ену кой берді
Егу шыңқы қонады.
Аламайдың батыры
берендіктен белдіктен
ағалығы онын ді [illegible]

ұмыт [illegible]

Астына тұлпар ат берді
Беліне қару зат берді
Қарасай қасы әрлерге
Басына кіер дулыға
Үстіне кіер шарайна
Қолына берді Ақ сұңқар
Еріпін қайтқа еліне
~~[illegible]~~
Арасын шыңай сыдды
Батырлардың құрлан
Біржасы тіері [illegible] Ақ